

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วยการวิจัยหลายรูปแบบที่ต่อเนื่องกันไปเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยศึกษากลยุทธ์การสอนหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกต การสอบถาม และการสัมภาษณ์ด้วยเทคนิคสามเส้า แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปในการวิจัย โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเปรียบเทียบหลักการ แนวคิด รูปแบบกลยุทธ์ในการสอนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัยใช้การวิจัย วิเคราะห์เอกสารทั้งนี้จะศึกษาควบคู่และเชื่อมโยงกับขั้นตอนที่ 2 โดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การเลือกรูปแบบกลยุทธ์ในการสอนหลักธรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก
ผู้วิจัยศึกษารูปแบบจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนในวัยที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 6) การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศโดยพิจารณาวิเคราะห์ในกรอบกลยุทธ์เทคนิควิธีสอนของพระพุทธเจ้าในรูปแบบการสอน วิธีสอนที่ประยุกต์จากวิธีสอนของพระพุทธเจ้าหลากหลายรูปแบบ เพื่อค้นหาสาเหตุ ปัจจัย และเงื่อนไข ต่าง ๆ และกลยุทธ์กระบวนการถ่ายทอดของครูโดยใช้การวิเคราะห์เอกสารในประเด็นที่เกี่ยวกับ กลยุทธ์การสอนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา แนวคิดในการสอนพระพุทธศาสนา รูปแบบการ จัดการศึกษาด้านพระพุทธศาสนา และการประยุกต์รูปแบบหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาเป็นการสอนวิธีต่าง ๆ ฯลฯ ขั้นตอนนี้จะวิเคราะห์ควบคู่และเชื่อมโยงกับขั้นตอนที่ 2

1.1 ข้อมูลที่ต้องการ

กลยุทธ์การสอนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ในประเด็นที่เกี่ยวกับ กลยุทธ์การสอน แนวคิดในการสอนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา รูปแบบ ต่าง ๆ ศาสตร์การสอนหลักธรรมของพระพุทธศาสนา สื่การสอนของพระพุทธเจ้า การนำพระพุทธศาสนามาใช้ในการเรียนการสอน วิธีสอนที่ประยุกต์จากวิธีสอนของพระพุทธเจ้า เทคนิคการสอนพระพุทธศาสนา และแนวคิดของนักปราชญ์ทางด้านพระพุทธศาสนา

1.2 แหล่งข้อมูล

1.2.1 เอกสารชั้นต้น (Primary Source) ได้แก่ พระไตรปิฎก พระราชบัญญัตินโยบายรัฐบาลด้านการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนการศึกษาชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ บันทึกของทางราชการ ประกาศ คำสั่ง และรายงานต่าง ๆ ฯลฯ

1.2.3 เอกสารชั้นรอง (secondary source) หนังสือ หนังสือที่ระลึก เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 วิธีได้มาซึ่งข้อมูล การวิเคราะห์เอกสาร

1.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.1 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1.4.2 การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction)

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์การสอนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน กระบวนการพัฒนากลยุทธ์การสอน และกระบวนการถ่ายทอดแบบพุทธวิธี เป็นการวิเคราะห์ในเชิงประวัติศาสตร์ ข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด รูปแบบกลยุทธ์การสอนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก โดยมีแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ คือ เอกสารที่เผยแพร่โดยหน่วยงานทางพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่ง และเอกสารทางการศึกษาด้านพุทธศาสนาของสำนักสงฆ์และสถาบันในทางพระพุทธศาสนาทั้งในและต่างประเทศ ส่วนข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาจากวารสาร หนังสือ จดหมายข่าว เป็นต้น

2.1 ข้อมูลที่ต้องการ

2.1.1 กระบวนการพัฒนาการศึกษา (ศึกษา) ตามหลักพระพุทธศาสนา

2.1.2 รูปแบบการสอนแบบพุทธวิธีในการจัดการศึกษาไทยปัจจุบัน

2.1.3 วิธีการ กระบวนการถ่ายทอดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนแนวคิดของนักปราชญ์ทางการศึกษาไทย 11 แนวคิด ได้แก่

2.1.3.1 พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)

2.1.3.2 พระโพธิญาณเถร (หลวงปู่ชา สุภัทโท)

2.1.3.3 พุทธทาสภิกขุ

2.1.3.4 พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (ปัญญานันทะ)

2.1.3.5 พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร จิตฺตฺมโม)

2.1.3.6 พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

2.1.3.7 พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัส จิตฺตมฺโม)

2.1.3.8 พระปัญญานันทมุนี (เจ้าอาวาสวัดปัญญานันทาราม)

2.1.3.9 แม่ชีสนั่นย์ เสถียรสุด (เสถียรธรรมสถาน)

2.1.3.10 พระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต

2.1.3.11 พระอาจารย์ ว.วชิรเมธี

2.2 แหล่งข้อมูล

2.2.1 แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ประกอบด้วย

- เอกสารหลักในการศึกษา ได้แก่ พระไตรปิฎก หนังสือประวัติปรัชญาแนวคิดของนักปราชญ์ทางการศึกษาทั้ง 11 ท่าน

- เอกสารชั้นต้น ได้แก่ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ บันทึกของทางราชการ ประกาศ คำสั่ง และรายงานต่าง ๆ ฯลฯ

- เอกสารชั้นรอง ได้แก่ หนังสือ เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารที่ศึกษาสำหรับประเทศไทย และต่างประเทศ ศึกษาเอกสารของภาควิชาหลักสูตรและการสอนของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยทางประวัติศาสตร์ศึกษาความเป็นมาของแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีที่จำเป็นในการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ทฤษฎีการปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมทั้งประเทศไทยและต่างประเทศ เอกสารตำราจากปราชญ์ทางพุทธศาสนาของไทย แนวคิดของพระสงฆ์และฆราวาสเกี่ยวกับรูปแบบการสอนหลักธรรมทาง พุทธศาสนาจำนวน 11 แนวคิดเป็นหลัก และวิเคราะห์หลักการแนวคิดเหล่านั้นมาสังเคราะห์เป็น กลยุทธ์การสอนหลักธรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน

2.2.2 แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล

ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ที่เป็นผู้รวบรวมแนวคิดของนักปรัชญาทางการศึกษาด้านพระพุทธศาสนาทั้ง 11 แนวคิด หรือนักปรัชญาแนวคิดที่สามารถติดตามสอบถามได้

2.3 เกณฑ์ในการคัดเลือก

เกณฑ์ในการคัดเลือกเพื่อทำการศึกษาเอกสาร จำนวน 11 แนวคิด เพื่อทำการศึกษาเชิงลึกและเพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลนั้น ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กรณีศึกษา ระเบียบวิธีการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการวิจัยสนาม

(Field Research) ในลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก ใช้หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร และในวัดหรือสถานปฏิบัติธรรม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยมี 2 ส่วน ได้แก่

2.3.1 เครื่องมือวิจัยสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลคุณภาพ ได้แก่ แนวทางการสัมภาษณ์ (Interview Guideline) ประกอบด้วยประเด็น กลยุทธ์การสอนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน Best practice ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการสอน

2.3.2 เครื่องมือวิจัยสำหรับเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) ใช้วิธีการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interviews) (Grandstaff & Grandstaff, 1987) การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้หลักเกณฑ์ 2 ประการคือ

2.3.2.1 Variety Sampling เพื่อให้เกิดความหลากหลายของข้อมูล ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ลุ่มลึกและเชื่อถือได้

2.3.2.2 Intensity Sampling เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างหรือกรณีศึกษาที่มีระดับความเข้มข้นของข้อมูล ตามประเด็นที่ต้องการศึกษาได้สมบูรณ์ ครบถ้วน

2.4 วิธีการได้มาซึ่งข้อมูล

2.4.1 การวิเคราะห์เอกสาร

2.4.2 มุขปาฐะ (Oral History)

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัยภาคสนาม

ผู้วิจัยวางแผนในการศึกษาเป็น 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้วยการวิเคราะห์แบบอุปนัย 2) วิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา 3) การวิเคราะห์เอกสาร 4) การสอบถาม 5) การสัมภาษณ์ 6) การสังเกต 7) การสัมภาษณ์เชิงลึกปราชญ์ทางการศึกษา 8) การสัมภาษณ์กลุ่มครูผู้สอน โดยตั้งแต่ขั้นตอนที่ 4 - 8 เป็นการวิจัยภาคสนาม หลังจากผู้วิจัยได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยโดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยภาคสนามเป็น 3 ขั้นตอนคือ

1. การเตรียมเข้าสู่ภาคสนาม
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยภาคสนาม
3. การตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามใช้วิธีการสังเกตการสอนครูที่นำรูปแบบแนวคิด กลยุทธ์การสอนแบบพุทธวิธีของนักปราชญ์ทางการศึกษาแต่ละท่านมาประยุกต์ใช้ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิถีพุทธในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และเขต 3 จำนวน 20 โรงเรียนและโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองอีก 2 โรงเรียน รวม 22 โรงเรียนมาเปรียบเทียบ และสรุปเป็นกลยุทธ์การสอน

ในส่วนของการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) จะสัมภาษณ์ปราชญ์ทางการศึกษาที่เป็นกรณีศึกษา จำนวน 4 ท่านเพื่อให้ทราบถึง กระบวนการพัฒนา กลยุทธ์การสอนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ประสบความสำเร็จในปัจจุบัน และกระบวนการถ่ายทอดหลักธรรม

การสัมภาษณ์กลุ่มครูผู้สอน โดยสัมภาษณ์ครูผู้สอนพระพุทธศาสนาในโรงเรียนวิถีพุทธในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 โรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอน กระบวนการพัฒนาและกระบวนการถ่ายทอดหลักธรรมของครูที่เป็นกรณีตัวอย่างในการศึกษา (ครูผู้สอนในโรงเรียนวิถีพุทธ)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย มีดังนี้

1. แบบสำรวจ

แบบสำรวจที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนแบบประเมินผลการสอนของครูที่สอนด้วยพุทธวิธีการสอนในโรงเรียนวิถีพุทธในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับแบบสำรวจในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับขั้นดังนี้

1.1 ศึกษาจากหนังสือ ตำรา เอกสาร ด้านหลักสูตรและการสอนตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และประสิทธิผลของการสอนแบบพุทธวิธีเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมและตรงเนื้อหาของเรื่องที่ทำการศึกษาค้นคว้า

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาสร้างเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกในลักษณะของแบบสอบถามความคิดเห็น

1.3 นำร่างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข

1.4 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาของคำถาม

1.5 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูและโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2. ลักษณะของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

2.1 ลักษณะการสัมภาษณ์เป็นคำถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ที่เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open – ended)

2.2 ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามและสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นข้อความ

2.3 ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสอบถามและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำมาจัดระบบและสรุป สังเคราะห์ เพื่ออธิบายภาพรวมที่พบจากข้อสอบถามและข้อสัมภาษณ์ และอธิบายถึงกลยุทธ์ของการสอนหลักธรรมของพระพุทธศาสนาในรูปแบบต่าง ๆ

2.4 การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นกับเรื่องที่ต้องการศึกษา และได้นำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

3. แบบบันทึกการสังเกต

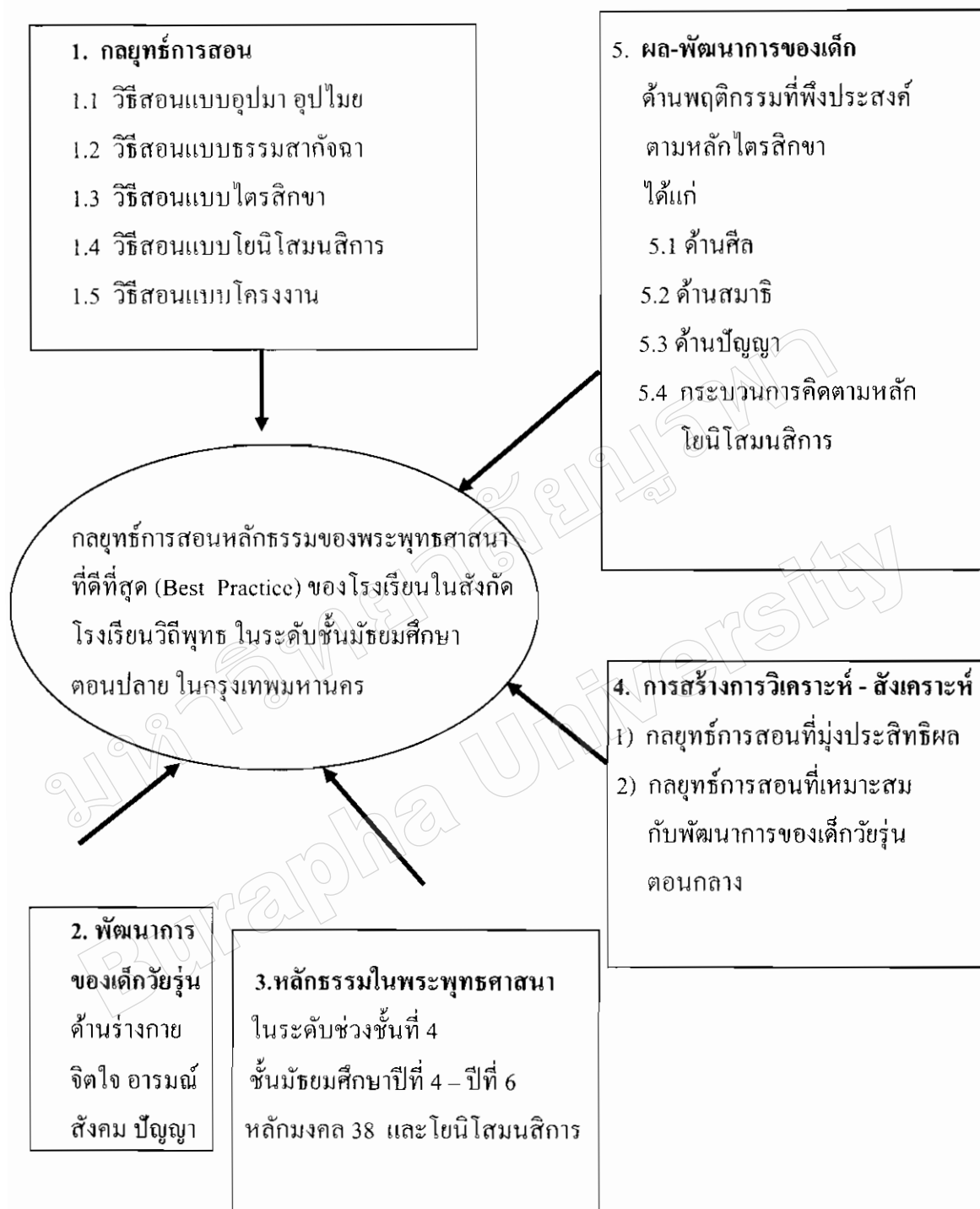
เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยที่มีรายละเอียดข้อมูลที่ได้รับระหว่างการสังเกตพฤติกรรมการสอน กลยุทธ์การสอนที่แสดงออกของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ในขณะวิจัยภาคสนาม ที่บันทึกการสังเกตอย่างเป็นระบบ ด้วยกระบวนการ 3 ขั้นตอน หรือ 3 เล้า คือ การสังเกต การซักถาม และการจดบันทึกข้อมูล ซึ่งนอกจากผู้วิจัยจะสังเกตเพื่อการบันทึกข้อมูลแล้ว การซักถามในประเด็นที่ศึกษาวิจัย จะทำให้ได้ข้อมูลที่ต้องการที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การสร้างแบบบันทึกการสังเกต ผู้วิจัยได้นำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา และนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

ตารางที่ 4 สรุปวิธีการและขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีการและขั้นตอนการวิจัย				
	ข้อมูลที่ต้องการ	รูปแบบการวิจัย	แหล่งข้อมูล	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. การวิเคราะห์กลยุทธ์การสอนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน	กลยุทธ์การสอนหลักธรรม -ศาสตร์การสอนหลักธรรม -ลีลาการสอน -การนำพุทธศาสนามาใช้ในการเรียนการสอน -วิธีสอนที่ประยุกต์จากวิธีสอนของพระพุทธเจ้า -เทคนิคการสอนพระพุทธศาสนา -แนวคิดของปราชญ์ทางพุทธศาสนา	การวิจัยเอกสาร	1. เอกสารชั้นต้น -พระไตรปิฎก -พระราชบัญญัติ -นโยบายการศึกษาของรัฐบาล -แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ -บันทึกประกาศ คำสั่ง 2. เอกสารชั้นรอง หนังสือที่ระลึกเอกสารงานวิจัย	การวิเคราะห์เอกสาร	1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 2. การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีการและขั้นตอนการวิจัย				
	ข้อมูลที่ต้องการ	รูปแบบการวิจัย	แหล่งข้อมูล	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์และสังเคราะห์กลยุทธ์การสอนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน	- กระบวนการพัฒนาการศึกษา (ศึกษา) ตามหลักพุทธศาสนา - รูปแบบการสอนแบบพุทธวิธีในการจัดการศึกษาไทยในปัจจุบัน - วิธีการกระบวนการถ่ายทอดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนแนวคิดของปราชญ์ 11 ท่าน	1. การวิจัยประวัติศาสตร์ 2. การวิจัยเชิงบรรยาย	1. พระไตรปิฎก 2. คัดเลือกปราชญ์ทางการศึกษาจำนวน 11 คน เพื่อศึกษาเชิงลึกและตรวจสอบข้อมูล 3. เอกสารชั้นต้น 4. เอกสารชั้นรอง 5. ผู้ที่เกี่ยวข้อง 6. ผู้เชี่ยวชาญ	1. การวิเคราะห์เอกสาร 2. มุขปาฐะ (oral history) 3. การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) 4. การสัมภาษณ์นักปราชญ์และกลุ่มผู้เรียน 5. การสอบถาม 6. การสังเกตการสอนครู	1. การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Content Analysis) 2. การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา (Analytic Induction)

ภาพที่ 18 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยสามารถเขียนเป็นผังความคิดได้ดังนี้: ขั้นตอนที่ 1

